Täysistunto

Keskiviikko 18.2.2026 klo 14.00—17.15

5. Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyvää luokitustoimintaa koskevaa asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 177/2025 vp

Lähetekeskustelu

Puhemies Jussi Halla-aho: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan tässä vaiheessa enintään 30 minuuttia. Jos puhujalistaa ei tässä ajassa ehditä käydä loppuun, asian käsittely keskeytetään ja sitä jatketaan muiden asiakohtien jälkeen. — Ministeri Puisto, olkaa hyvä.

Keskustelu

14.50 **Elinkeinoministeri Sakari Puisto** (esittelypuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen tavoitteena on parantaa ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan eli ESG:hen liittyvän luokitustoiminnan läpinäkyvyyttä ja laatua. Kyseinen EU-asetus on Suomessa suoraan sovellettavaa oikeutta. Jäsenvaltiot velvoitetaan kuitenkin nimeämään kansallinen toimivaltainen viranomainen, jolle Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen voi siirtää tiettyjä toimivaltuuksiaan. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Finanssivalvonta nimetään EU-asetuksessa tarkoitetuksi kansalliseksi toimivaltaiseksi viranomaiseksi. EU-asetus ei sisällä kansallisia optioita tai muuta liikkumavaraa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan myös pieniä korjauksia Finanssivalvonnasta annetun lain määritelmään, joka koskee muita finanssimarkkinoilla toimivia tahoja. Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen suoravalvonnassa olevat tahot ehdotetaan rajattavaksi määritelmän ulkopuolelle. Muutoksilla kavennettaisiin Finanssivalvonnan valvontavaltuuksia sellaisiin toimijoihin, jotka ovat Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen suoravalvonnan piirissä.

Lisäksi muusta kokonaisuudesta erillisenä asiana ehdotetaan teknisiä korjauksia rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin asianajajia koskeviin seuraamussäännöksiin. Esityksen mukaan rahanpesusääntelyn mukaiset hallinnolliset seuraamukset voitaisiin kohdistaa jatkossa ainoastaan elinkeinotoimintaa harjoittaviin asianajajiin ja asianajoyhtiöihin eikä enää asianajajiin ja heidän avustajiinsa henkilökohtaisesti. Muutoksella seuraamussäännökset saatettaisiin vastaamaan aiemmin muutettua rahanpesulain soveltamisalaa.

Lait on tarkoitettu tulemaan pääosin voimaan 2. päivä huhtikuuta 2026, jolloin jäsenvaltioiden on nimettävä EU-asetuksen mukainen kansallinen toimivaltainen viranomainen. — Kiitoksia.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

14.52 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen tavoite on selkeä: haluamme varmistaa, että suomalaiset rahoitusmarkkinat toimivat turvallisesti ja läpinäkyvästi. Tänä päivänä vastuullisuusluokitukset vaikuttavat yhä enemmän sijoittamiseen, yritysten toimintaan ja kotitalouksien taloudellisiin valintoihin. Siksi niiden tulee perustua luotettaviin sääntöihin ja avoimiin menettelyihin, ja siksi tämä esitys on tullut käsittelyymme.

EU on hyväksynyt asetuksen, joka koskee ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä luokituksia. Asetus edellyttää, että jokainen jäsenvaltio nimeää toimivaltaisen viranomaisen luokitusten valvontaan. Suomessa tämä tehtävä annetaan Finanssivalvonnalle. Ratkaisu on perusteltu. Finanssivalvonta tuntee Suomen rahoitusmarkkinat ja pystyy tekemään asetuksen edellyttämää yhteistyötä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisten kanssa. Tämä tukee rahoitusmarkkinoiden vakautta ja ehkäisee väärinkäytöksiä.

Arvoisa puhemies! Voisi hyvin ajatella, että tämä esitys on pelkkä tekninen muutos. Näin ei kuitenkaan ole. Kyse on myös sijoittajien ja kuluttajien turvallisuudesta. Vastuullisuusluokitukset vaikuttavat arvioihin yritysten riskeistä ja vastuullisuudesta. Jos luokitukset ovat epäluotettavia, seuraukset voivat olla vakavia. Siksi on tärkeää, että valvontajärjestelmä ja siihen liittyvät toimivaltuudet ovat selkeitä. Siksi on myös tarpeen poistaa kansallisesta laista ne kohdat, jotka ovat ristiriidassa EU-sääntelyn kanssa. Näin luodaan järjestelmä, joka toimii samojen vastuullisten periaatteiden mukaan koko unionissa.

Arvoisa puhemies! Turvallisuus tarkoittaa myös ennakoitavuutta: yritykset, sijoittajat ja kotitaloudet voivat luottaa siihen, että Suomessa käytetyt vastuullisuusarviot perustuvat samoihin sääntöihin kuin muualla Euroopassa. Tämä on tärkeää erityisesti toimialoilla, jotka tekevät työtä puhtaan siirtymän ja kestävän kasvun puolesta. Lisäksi on tärkeää todeta, että Suomi on jo vahvistanut sääntelyä, joka lisää markkinoiden luotettavuutta, sekä edistänyt toimia, jotka torjuvat harmaata taloutta ja parantavat viranomaisten yhteistyötä. Nyt käsiteltävä esitys täydentää tätä kokonaisuutta.

Arvoisa puhemies! Maailma muuttuu nopeasti. Siksi on tärkeää, että Suomi pysyy mukana ja huolehtii talouden uudesta turvallisuudesta. Tämä esitys varmistaa, että kestävyysluokituksia ja vastuullisuusarvioita voidaan käyttää luotettavasti ja johdonmukaisesti. Tästä esityksestä hyötyvät yritykset, sijoittajat, suomalaiset perheet ja ennen kaikkea Suomen turvallisempi tulevaisuus. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

14.56 **Hannu Hoskonen kesk:** Arvoisa herra puhemies! Arvoisa ministeri! Hyvä, että näitä Finanssivalvonnan instrumentteja parannetaan. Meillä Finanssivalvonta on tähän saakka tehnyt Suomessa erinomaista työtä, ja tämänkin esityksen myötä instrumentit, millä Finanssivalvonta pystyy työnsä tekemään, hieman paranevat. Se on todella hyvä asia.

Nuo sijoitusmarkkinat, kuten kaikki tiedämme sinne rahojamme työntäneenä... En tarkoita, että sijoittajia olisimme, mutta kun muutaman kerran on palanut niin sanotusti puuro pohjaan ja ovat nämä finanssit menneet ihan päin seiniä, niin sitten on veronmaksajia kaivattu taas kerran maksamaan niiden isojen pankkien valtavista luottotappioista aiheutuneet yhteiskunnalliset ongelmat. Ymmärrykseni mukaan tämä nyt esillä oleva muutosesitys, hallituksen esitys, nimenomaan parantaa tätä ympäristöä, että näin pankkeja valvottai-

siin. Meillähän on näitä kaiken maailman rahastoja, joiden kaikkien määrää en edes tiedä, mutta joka tapauksessa niitä on paljon, ja tuolla maailman pörssimarkkinoilla keinotellaan kaikilla mahdollisilla asioilla, ja sieltä kautta sitten ne riskit kasvavat. Hyvä, että parannetaan näitä instrumentteja. Se on ehdottomasti positiivinen asia.

Mutta kiinnitän huomiota lopuksi tässä asiassa vielä siihen, että täällä viimeisessä esittelykohdassa mainitaan, että erillisenä asiana rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettuun lakiin tehtäisiin teknisiä muutoksia ja korjauksia. Kylmä tosiasiahan tänä päivänä on, että tuolla rahamarkkinoilla pestään rahaa. Siellä liikkuu sellaistakin rahaa, joka ei päivänvaloa siedä, ja sitten se yritetään rahoitusmarkkinoiden kautta pyöräyttää jollakin lailla, jotta siitä tulee puhdasta rahaa, jonka jälkeen sitä voidaan käyttää mihin tahansa muuhun, liiketoiminnan hankkimiseen. Tämä on viranomaisille todella, todella kova, valvottava asia.

Kannattaa muistaa kuitenkin se, että kun tavallinen ihminen maksaa laskujaan... Valvonta on nykyisin niin tarkkaa, että jos vahingossa karkaakin raha, vähän liian iso summa, väärään osoitteeseen — niitäkin virheitä monelle ihmiselle sattuu — niin kyllä varmaan jo seuraavana päivänä pankista kyselevät, että mikä tämä tämmöinen on.

Mutta se, mitä pankit voisivat — ministerikin on paikalla — tehdä paremmin, niin sen homman, että kun meillä on näitä kaiken maailman kalasteluviestejä, joilla pyritään saamaan ihmisten pankkitunnukset jollakin tavalla ihmistä huiputtamalla, ja moni on menettänyt isoja omaisuuksia. Surullisimpia tapauksia lienevät sellaiset, jossa eläkkeellä oleva vanha ihminen on joutunut tällaisen huijauksen, rikollisen hyökkäyksen kohteeksi ja menettänyt kaikki rahansa, mitä on elämän aikana säästänyt.

Toivoisin, että ministerit ja ennen kaikkea eduskunta antaisivat semmoisia lakeja, että pankkien itsensä ja näiden finanssilaitosten on ruvettava sellaisiin toimenpiteisiin, että se huijauksen tekeminen käy näille rikollisille järjestöille ja ihmisille paljon, paljon vaikeammaksi. Tähän astihan monessa tapauksessa ne viestit ovat tulleet suoraan asiakkaalle. Pankkien pitää pyrkiä tässä kehittämään joku systeemi. Kyllä kai nykyajan tietokoneet sen sallivat.

Hyvä esitys tämä on, ja toivon sille menestystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Wallinheimo, olkaa hyvä.

15.00 **Sinuhe Wallinheimo kok:** Arvoisa puhemies! Te, ministeri, entisenä talousvaliokunnan puheenjohtajana varmasti muistatte, että talousvaliokunta on erityisen allerginen kaikelle Suomi-lisälle, mitä tulee EU-lainsäädäntöön. Kun täällä esityksen pääasiallisessa sisällössä lukee, että lisäksi ehdotetaan tehtäväksi pieniä teknisiä muutoksia, niin ainakin henkilökohtaisesti silloin menevät liikkuvat taakse. Mutta varmistaisin vain, että tässä nyt sitä Suomi-lisää ei ole.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

15.00 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Tässä kun on nyt ministeri hyvin paikalla, niin nyt kun tätä sääntelyä lisätään tähän, se kuitenkin aika pitkälle tulee myöskin EU-sääntelyn kautta, kun meillä on yhteinen pääomamarkkina tässä, ja se tavallaan vaatii sääntelyä. Toinen asia, jonka takia tätä sääntelyä vaaditaan, ovat nämä vakavaraisuussäännökset, kun meillä on näitä kuuluisia pankkisektoreitten tilanteita ollut tässä, 2008 ja muuta. Nämä

kaikki ovat tuoneet lisää sääntelyä. Yllättävän paljon sitä sääntelyä tuolla pankkisektorilla tällä hetkellä on nimenomaan ehkä näistä kahdesta isosta syystä, ja kun seuraa noita liikkeitä, niin kyllä sitä puolta tehdään. Sitä hallinnollista taakkaa on, mutta se on kaikkien rehellisten suojaksi. Kyllä täytyy sanoa, että niiden, jotka toimivat rehellisesti, suojaksihan tätä myöskin rakennetaan ja yritetään estää rikollisten toimintaa.

Arvoisa ministeri, kysyisin nyt teiltä: miten erityisesti tämä toimenpide, mitä tässä nyt lisätään, vaikuttaa siihen, että näitä pääomaliikkeitä pystytään konkreettisesti valvomaan niin, että me päästään tähän niin sanottuun rikolliseen rahaan kiinni näitten toimenpiteitten seurauksena? — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Haluaako ministeri kommentoida käytyä keskustelua? — Kaksi minuuttia, olkaa hyvä.

15.02 **Elinkeinoministeri Sakari Puisto:** Kiitos, arvoisa puhemies! Tässä esityksessä ei ole kansallisia optioita tai muuta liikkumavaraa. Rahanpesupuolen seuraamussäännöksiin tehdään muutoksia, mutta ne lähinnä saatetaan vastaamaan rahanpesulain aiemmin muutettua soveltamisalaa. Tätä on tehty myös muissa laeissa vastaavasti. Tässä lakiehdotuksessa tosiaan tämä ESG-luokitusten läpinäkyvyys ja vertailukelpoisuus on se juttu, eli se, että tämä ESG-luokitusten alla oleva toiminta olisi johdonmukaisempaa ja läpinäkyvämpää ja fiksumpaa.

Mitä tulee näihin erilaisiin tietojen kalasteluihin, niin vaikka ne eivät nyt tähän esitykseen suoraan liity — paitsi että tässä on tietty täsmennys rahanpesulakiin tuotu mukaan — huoli on hyvin relevantti. Itse kannustaisin pankkeja ottamaan käyttöön näitä erilaisia omia toimenpiteitä. Esimerkiksi jos tulee joku outo siirto jollekin maantieteelliselle alueelle tai joku summa, missä ei arkijärjen mukaan ole järkeä, niin pankit itse tekisivät tällaista omaa seurantaa ja kontrollia, ja osa pankeistahan on tehnytkin sitä jo. Itse asiassa tekoälyä pankit ovat ottaneet aika hyvinkin käyttöön ja sillä pystyneet vastaamaan aika hyvinkin itse asiassa näihin kalastelu- ja muihin ongelmiin. Ainakin jonkun verran on pystytty suitsimaan näitä väärinkäytöksiä pankkien omalla toiminnalla tällä saralla, mutta vielä on toki paljon tehtävää. Se on sellainen ilmiö, että se tulee tuolta kansainväliseltä puolelta, eli me nähdään se ensin muualla, sanotaan, jopa muissa Pohjoismaissakin, ja sitten aika nopeasti nämä ilmiöt ovat täällä Suomessakin. Että kehotan pankkeja toimimaan tällä sektorilla ja kehittämään näitä työkaluja entistä enemmän, ja jos ei siinä onnistuta, niin sitten vain tiukempia sääntöjä kehiin tältä puolen.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.